

"קדחת" הגלולות והוואפלים

עגלות וכדומה), ואין עוד צורך להגיש כל סוג של מספוא לחד ולצרף תפריטים מיוחדים בהתאם לצרכים מיוחדים ובהתאם לעונות השנה השונות;

6. בגלל טעימותה המיוחדת של ה"צפיחית בדבש" אוכלות הבהמות בתיאבון רב יותר, דוחסות לכרסן מנות גדושות יותר, וכתוצאה מזה — מניבות יותר חלב, מתפטמות בקצב מהיר יותר וכו' וכו'.

אסתפק בציון יתרונות אלה, אם כי נשמעות תשבחות נוספות מצד חסידי החידושים האלה. מצביעים באופן מיוחד על החיסכון הרב בטיפול במספוא הגס, כיוון שמתקני הוויפלול ניתנים להסעה לשדה השחת וכל התהליך של הפיכת השחת לוואפלים מסתיים במשך שעות אחדות. התוצר המוגמר מובל בפחות מאמץ ומעמס למחר סנים, אשר משם ניתן לחלקם, באמצעות שכלר לים טכניים מסויימים, בצורה אוטומאטית.

ה"חלוצים" בוויפלול היו חוואים אחדים, וכיום נכנסו כבר בעבי הקורה בתי-חרושת מפורסמים, כגון ה"אינטרנאישל הארוואסטר קומפ" ואחרים ומציפים את השוק בדגמים חדשים ומחודשים של מיתקנים לוויפלול המספוא. חברות מסחריות ניגשו, כמובן, גם לביצוע של ניסויי הזנה בוואפלים ויש שמכרזים על הצלחות "מוהירות" בפירותם בקר וצאן בצפיחיות אלה, גם תחנות הנדסיון החלו בניסויים כאלה, ומאחדות מהן נשמעו גם אוהרות רציניות למדי. כך, למשל, נתגלה שקיצוץ דק ביותר של השחת לתכלית הוויפלול עלול לגרום להפחתה ניכרת במתכונת השומן של החלב, ומעירים שוב שאין לוותר בשום פנים על "גסות" מסויימת של המספוא המוגש למעלי גרה, ביחוד לפרות חלב, ואין להפוך את השחת למעין "קמח". היו גם תקלות אחרות בייצור הוואפלים בזמן הראשון, אולם ההתלהבות לא פגה וממשיכים במרץ בפיתוח המכונות, בניסויי ההזנה, ויתכן שלא יעבור זמן רב והבוקרים לא ידברו עוד על שחת, תחמיק, מזונות מרוכזים וכו' וכו', וימתיקו את חיי פרותיהם ב"וואפלים" למיניהם השונים.

המעין בזמן האחרון בספרות המקצועית של ארצות-הברית יופתע לא מעט מהחתירה הבלתי פוסקת לפישוט העבודות הכרוכות בהזנת בהמות הבית. למעשה כבר הגיעו פטמים לא מעטים לשיטות ה"לחיצה על כפתור" בחלוקת המזון למאות ראשי בקר, המרוכזים במכלאות. כיום מדובר ב"מהפכה" חדשה בהתקנת המספוא, והיא — "וויפלול" (הפיכה לוואפלים) של המספוא הגס והגשתו בצורה אוטומאטית לכל בהמות הבית. הטענים לחידוש זה רואים בוואפלים את ה"צפיחית בדבש" ממש! הם זוקפים לזכות צפיחית זו יתרונות דלהלן:

1. באחסנת השחת בצורת וואפלים או גלולות חוסכים כ- $\frac{1}{3}$ של נפח לעומת האחסנה בצורות המקובלות;
2. חיסכון רב בביצוע חלוקת המזון לבהמות ואפשרויות של אוטומאציה בכל התהליך של הגשת המזונות;
3. מניעה מוחלטת של פחת במספוא;
4. ניצול יעיל יותר של מספוא ממין גרוע, כי בתהליך הוויפלול מערבבים אותו במזונות טעימים יותר (מולאסה);
5. אפשר להתקין וואפלים מצירוף של שחת עם מזונות מרוכזים, מותאמים בהרכבם לתצרוכת של בעל חיים מסויים (פרת חלב, בקר מתפטם,

ריפוד למיניהם) ולשייר משנה לשנה לכל הפחות 30% מכלל התצרוכת השנתית.

5. גם הבוקרים חייבים להתנגד לכל מכירה של חומרי ריפוד לתעשיית הניר: לא כסף ולא ניר יוכלו לספוג את הבוקר בסככות!
- בסוף — עוד הערה ל"הערה קלה של המערכת לחזור של ארגון הובלנים": במשקנו משתמשים במשק שנים בשכבת התחמיק העליונה המקולקלת כריפוד בחצרות הרפת בלי לפגוע בבריאות הפרות ובמשקים רבים משתמשים בע"שבים ו"קוצים" בלי סכנה לעטיניהן של הפרות. השכחנו מה גדול חלק הקוצים בקש דגן ולפעמים אף בשחת?!

אריה בלדום

ענף הבקר בעין הנציב

לירידת התנובה הממוצעת מ-4200 ל-3000, הנזק קים מחמת הפגיעה בבריאות הפרות והעגלות היו חמורים מאוד.

לא פעם הועלתה הצעה קיצונית לגבי עתידו של הענף במשקנו בגלל ההפסדים הקשים, אולם בשנים האחרונות הננו עדים להתאוששות משמרת, ומפתיעה באופן מיוחד העליה בכורש החנכה של פרותינו. בשנת תשי"ד הניבה הפרה הממוצעת בעדרנו 3,500 ק"ג חלב ובתשי"ח זכינו בתנובה ממוצעת של 5,300 ק"ג. לדעתי יש לזקוף את ההישג הזה לזכות שני הגורמים העיקריים, שהם:

1. הבראת העדר לאחר התקפת ההיפאטוקס ראטוסיס;
2. שיפור ההזנה; והכוונה היא לאספקה המיוצרת במשקנו.

עובדי המספוא שלנו זכו בשנים האחרונות בהצלחות יוצאות מגדר הרגיל. הם הסתכנו בזריעת מרעה רב-שנתי באדמה זיבדית ביותר והגיעו לכך שדונם אחד מרעה מניב למעלה מ-1000 יחידות מזון. כן הם רשאים להתגאות ביבולי שיא בשטחי האספסת, התלתן וסלק המספוא, והתוצאה — אנו הבוקרים יש באפשרותנו להגיש לפרותינו מנות גדושות של מספוא גם מטיב משובח.

בזמן האחרון מוצפים העתונים במודעות צעקניות על סמי "הרגעה", שבכוחם להשפיע לטובה על עצבנותם של בעלי חיים רגישים, להסית את דעתם ולהרחיק דאגה מלבם, כדי שיהנו בשקט מה"איבוס הערוך" בטוב טעם ויעלו בשר ביתר יעילות. המודעות מוגשות לקוראים בכוח שכנוע כה רב, עד שהיה חשש שחוראים יתפתו, ומרוב "רחמים" על שווריהם העצבניים, יוציאו את פרוטתם האחרונה על תרדמת אלה. נזדרזו הפעם באיכות תחנות ניסיון שונות ו"הרגיעו" קודם כל את החוראים והזהירו שלא יבזבזו את כספם, בטרם יוכח שאמנם יש ממש בכל הסמים האלה.

י. ע.

בימים אלה, עננים כבדים מאיימים על אחד מענפי היסוד של המשק המעורב, וקשה לנבא מה יהיו פני הדברים בעתיד; אך אין לתאר משק מעורב בלי בעלי-חיים, כשם שלא תיתכן חקלאות בריאה בלי מחזור גידולים מתוקן. מסתבר שנעשו אמנם שגיאות לגבי ענף זה בארץ, אבל נדמה לי שמשרדי החקלאות והאוצר אשמים לא מעט במצב שהתהווה.

ענף הבקר בעין הנציב תופס בשנת ה"בר" מצוה" של קבוצתו את המקום הראשון בהכנסות המשק, אם כי הרווחים הממשיים הם קטנים למדי.

במשך השנים שעברו, מאז קום הנקודה בתש"ו, לא תמיד התקדם הענף בצורה נאותה, ללא "מאורעות", שסיכנו את עצם קיומו. והסיבות מרובות הן: אצביע על העיקריות: היו שנים של אספקה לקויה בחסר, תנאי דיור פרימיטיביים, רמה מקצועית נמוכה של העובדים. אלה הן הסיבות שבעיקרן היו תלויות בנו, אולם היו גם סיבות אובזקטיביות שהכבידו על כינון הענף ופיתוחו המוצלח. די שאזכיר קשיי האקלים של עמק בית-שאן, את קדחת הקרצית, ובייחוד את מחלת ההיפאטוקסיוסיס, שתקפה את עדרנו לאחר שנעשו צעדים של ממש בפיתוח הענף צ"י הייבוא של 35 עגלות מארה"ב. מחלה זו גרמה

יתכן שבאחת החוברות הבאות נביא בפני קוראינו חומר מפורט יותר על כל המהפכה הזו ונצטרף גם תמונות מספר כדי להמחיש את הדבר ביתר שאת.

הורמונים, תכשירי הרגעה ("סראנקיליז" זריים"), אניזמים וכו'.

על הורמונים בייצור הבשר נתפרסמו כבר דברים רבים גם בספרות המקצועית בארץ, אולם אין מסתפקים עוד בעולם הגדול בדיאטילסטיל-פאסטרול והופיעו כבר כל מיני תכשירים חדשים, כגון ה"טאפאזול", המדכא את פעילות בלוטת התריס בבקר, ומסייע להתפטמות בקצב מהיר יותר.